

Przegląd Prawno-Ekonomiczny

REVIEW OF LAW, BUSINESS & ECONOMICS

lipiec-sierpień-wrzesień

Nr 44/1
(3/2018)

WYDZIAŁ ZAMIEJSKOWY
PRAWA I NAUK
O SPOŁECZEŃSTWIE | **KUL**

WYDAWCA

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II | Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie
w Stalowej Woli

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego” | 37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 6a |
e-mail: ppe@kul.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr Artur Lis – redaktor naczelny (editor-in-chief) | dr David W. Lutz (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | dr Dariusz Żak – zastępcy redaktora naczelnego (associate editors) | dr hab. Grzegorz Wolak – sekretarz redakcji (administrative editor) | dr hab. Piotr T. Nowakowski – redaktor ds. międzynarodowych (international editor) | dr Filip Ciepły, dr Isaac Desta (Holy Cross College w Notre Dame, USA), dr Dorota Tokarska, dr Dominik Tyrawa, dr Timothy Wright (Holy Cross College w Notre Dame, USA) – redaktorzy tematyczni (subject editors) | dr Piotr Pomorski – redaktor statystyczny (statistical editor) | mgr Agnieszka Lis – redaktor językowy polskojęzyczny (Polish-language editor) | mgr Tomasz Deptuła (USA) – redaktor językowy anglojęzyczny (English-language editor) | prof. dr hab. Nikolaï Gołowaty (UKRAINA) – redaktor językowy rosyjskojęzyczny | dr Judyta Przyłuska-Schmitt – redaktor konsultant (consulting editor) | mgr Rafał Podlesny – redaktor techniczny (layout editor)

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr hab. Antoni DĘBIŃSKI (Rektor KUL Lublin) | prof. dr hab. Thomas BURZYCKI (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | prof. dr hab. Wiktor CZĘPURKO (Ukraina) | dr hab. Leszek CWIKŁA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Czesław DEPTUŁA (KUL Lublin) | dr hab. Marzena DYJAKOWSKA (KUL Lublin) | abp. prof. dr hab. Andrzej DZIĘGA (Szczecin) | dr hab. Krzysztof GRZEGORCZYK (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) | nadkom. dr Dominik HRYSZKIEWICZ (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) | prof. dr hab. Aleks JULDASZEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | prof. dr hab. Marian KOZACZKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Andrzej KUCZUMOW (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Pantelis KYRMIZOGLU (Alexander TEI of Thessaloniki, Greece) | dr hab. Antoni MAGDOŃ (KUL Stalowa Wola) | ks. prof. dr hab. Henryk MISZTAŁ (KUL Lublin) | prof. dr hab. Wojciech NASIEROWSKI (University of New Brunswick) | prof. dr hab. Jurij PACZKOWSKI (Ukraina) | prof. dr hab. Pylyp PYLYPENKO (Ukraina) | prof. dr hab. Anton STASCH (European Akademy of Technology & Management, Oedheim Niemcy) | prof. dr hab. Tomasz WIELICKI (California State University, Fresno) | ks. dr hab. Krzysztof WARCHAŁOWSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

dr hab. Leszek BIELECKI (Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach) | dr Walentyn GOŁOWCZENKO (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr hab. Mirosław KARPIUK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr Barbara Lubas (Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach) | prof. dr hab. Oleksander MEREŻKO (Ukraina) | dr Kiril MURAWIEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr Łukasz Jerzy PIKULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) | ks. dr hab. Tomasz RAKOCZY (Uniwersytet Zielonogórski) | dr hab. Krystyna ROSŁANOWSKA-PLICHCIŃSKA (Wyższa Szkoła Zarządzania i Ekologii w Warszawie) | dr hab. Piotr RYGUŁA (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) | dr hab. Romuald SZEREMIETIEW (Akademia Obrony Narodowej) | prof. dr hab. Jerzy Tomasz SZKUTNIK (Politechnika Częstochowska) | prof. dr hab. Dariusz SZPOPER (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr hab. Andrzej SZYMAŃSKI (Uniwersytet Opolski) | dr Agnieszka OGRODNIK-KALITA (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

DRUK I OPRAWA

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI | ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin | tel. 91 812 09 08 | e-mail: druk@volumina.pl

ISSN 1898-2166 | Nakład 300 egz.

Watykan, 25 kwietnia 2018 r.

Spis treści

Artykuły

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Problematyka badawcza metodyki przeprowadzania okazania w Polsce* | 13

ELŻBIETA A. MAJ *Tajemnica w postępowaniu administracyjnym* | 22

MAGDALENA MATERNIAK *Wymóg uregulowanej sytuacji prawnej związków wyznaniowych z art. 195 §1 Kodeksu karnego* | 36

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Przesłanki ogłoszenia upadłości konsumenckiej* | 48

KRZYSZTOF BOKWA *Ekstradycja - regulacja i historia na przykładzie prawa austriackiego* | 68

JOANNA CZUCHRYTA *Dopuszczalność przeznaczenia agio na sfinansowanie spłaty z tytułu umorzenia udziałów (akcji) w spółkach kapitałowych* | 79

DAMIAN DOBOSZ *Treść wykonywania prawa własności w kontekście planowania i zagospodarowania przestrzennego* | 91

MICHAŁ GREGORCZYK, MONIKA UTRACKA *Umowy dowodowe - nowa instytucja w polskiej procedurze* | 104

KLAUDIA GRZEBIELA *Naruszenie prawa do zmiany sprzedawcy energii jako praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów* | 117

KLAUDIA KIJAŃSKA *Prawo do prywatności, a niejawne prowadzenie działań wobec cudzoziemców na gruncie ustawy o działaniach antyterrorystycznych* | 131

JAN KLUZA *Przestępstwo propagowania treści faszystowskich w świetle ostatnich doniesień medialnych. Studium przypadku z Wodzisławia Śląskiego* | 146

ALEKSANDRA NIEPRZECKA *Przyznanie do winy w postępowaniach przed międzynarodowymi trybunałami karnymi a standardy rzetelnego procesu* | 159

ŁUKASZ CHYLA *Wzrost znaczenia klauzuli hardship w międzynarodowym prawie kontraktów* | 179

BARTŁOMIEJ PYKA *Obowiązek kontraktowania w prawie przewozowym* | 193

MICHAŁ SŁUŻALEC *Wyrażenie zgody przez pacjenta na ujawnienie tajemnicy lekarskiej a jawność rozprawy głównej na gruncie kodeksu postępowania karnego* | 210

IWO JAROSZ *Wybrane problemy związane ze stosowaniem artykułu 961 Kodeksu cywilnego* | 222

ADRIAN ROMKOWSKI *Normatywne i pozanormatywne podstawy odpowiedzialności za współsprawstwo wykroczenia* | 239

PATRYCJA FIGUŁA *Zdatność ugodowa a zdatność arbitrażowa - analiza relacji na tle Kodeksu postępowania cywilnego* | 265

PAULINA KOWALSKA *Sformułowanie wniosku z art. 380 k.p.c. w zażaleniu do Sądu Najwyższego* | 277

ALEKSANDRA KULICZKOWSKA *Institucja błędu w prawie umów* | 290

TOMASZ PILIKOWSKI *Zasada rzetelnego procesu a możliwość wykorzystania dowodów nielegalnych – analiza w perspektywie ostatnich nowelizacji Kodeksu postępowania karnego* | 305

JOANNA SZUMAŃSKA *Zabezpieczenie roszczenia przez arbitra doraźnego na tle postępowania o udzielenie zabezpieczenia przed sądem powszechnym* | 324

BARBARA ZIELIŃSKA – RAPACZ *Zwolnienie ubytków wyrobów akcyzowych z podatku w Polsce na tle prawa Unii Europejskiej* | 336

ŁUKASZ CHYLA *Wyzwania polskiego arbitrażu w sporach o zaskarżanie uchwał* | 349

MARCIN MOLENDĄ, MARTA KRUHŁAYĄ *Wycena kapitału intelektualnego przedsiębiorstwa usług transportowych* | 367

Glosa

AGNIESZKA OGRODNIK-KALITA *Glosa do wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 lipca 2016 r., III CA 406/16* | 378

Contents

Articles

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Research issues pertaining to the methodology of performing a police lineup in Poland* | 13

ELŻBIETA A. MAJ *The confidentiality in administrative proceedings* | 22

MAGDALENA MATERNIAK *The Requirement of regulated legal position of religious communities from art. 195 section. 1 of the Criminal Code* | 36

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Preconditions for declaring personal bankruptcy* | 48

JERZY NIKOŁAJEW KRZYSZTOF BOKWA *Extradition - regulation and history on the example of Austrian law* | 74

JOANNA CZUCHRYTA *Admissibility of financing remuneration for redeemed shares from agio* | 79

DAMIAN DOBOSZ *Content of the exercise of the ownership rights in the context of spatial planning and land development* | 91

MICHAŁ GREGORCZYK, MONIKA UTRACKA *Contracts of evidence - a new institution in the Polish procedure* | 104

KLAUDIA GRZEBIELA *Violation of the right to switch the energy supplier as a practice infringing collective consumer interests* | 117

KLAUDIA KIJĄŃSKA *Right to privacy and secret activities against foreigners based on act of counter-terrorism activities* | 131

JAN KLUZA *The crime of promoting fascist content in the view of recent media reports. Case study from Wodzisław Śląski* | 146

ALEKSANDRA NIEPRZECKA *Guilty Plea under the Proceedings before International Criminal Tribunals and the Standards of Fair Trial* | 159

ŁUKASZ CHYLA *The Rise of Hardship Clause in International Contract Law* | 179

- BARTŁOMIEJ PYKA *Obligation to contract in Carriage law* | 193
- MICHAŁ SŁUŻALEC *Consent of the patient for disclosure of professional secrecy and the principle of public while the main trial in criminal proceeding code* | 210
- IWO JAROSZ *Certain issues concerning the application of article 961 of the Polish Civil code* | 222
- ADRIAN ROMKOWSKI *Normative and beyond-normative basis of liability for co-perpetration in a contravention* | 239
- PATRYCJA FIGUŁA *Complicability and arbitrability - analysis of relationships on the background Code of Civil Procedure* | 265
- PAULINA KOWALSKA *Formulation of the application from art. 380 k.p.c. in a complaint to the Supreme Court* | 277
- ALEKSANDRA KULICZKOWSKA *Mistake in contract law* | 290
- TOMASZ PILIKOWSKI *The due process of law rule and the possibility of using illegal evi-dences - an analysis in the light the perspective of recent amendments of the Code of the Criminal Procedure* | 305
- JOANNA SZUMAŃSKA *Security of the claim made by an emergency arbitrator against the proceedings for granting security in a court of law* | 324
- BARBARA ZIELIŃSKA – RAPACZ *Exemption from excise duty in cases of lost goods in the Polish legal system compared to European Union law* | 336
- ŁUKASZ CHYLA *The challenges of Polish arbitration in shareholders' resolution disputes* | 349
- MARCIN MOLENDĄ, MARTA KRULAYĄ *Valuation of intellectual capital of a transport company* | 367

Gloss

- AGNIESZKA OGRODNIK-KALITA *Gloss on The Regional Court Judgement in Gdańsk of July 6, 2016, III CA 406/16* | 378

Klaudia Kijańska

Prawo do prywatności, a niejawne prowadzenie działań wobec cudzoziemców na gruncie ustawy o działaniach antyterrorystycznych

Right to privacy and secret activities against foreigners based on act of counter-terrorism activities

I. Wstęp

W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zjawisko terroryzmu było zagadnieniem analizy zarówno przedstawicieli doktryny, jaki i organów władz państwowych na całym świecie. W związku z trudnością określenia swoistej, jednolitej i światowej definicji terroryzmu regulacje w zakresie ich zwalczania są różne w zależności od państwa, w którym obowiązują.

W dniu 2 lipca 2016 roku weszła w życie ustawa z dnia 10 czerwca 2016 roku o *działaniach antyterrorystycznych*¹, w której to po raz pierwszy w Polsce dokonano zbiorczej regulacji w zakresie działalności wiążącej się z przeciwdziałaniem terroryzmowi. W ustawie tej kompleksowo zawarto system działań organów zajmujących się utrzymywaniem bezpieczeństwa wewnętrznego, procedur ich działania oraz celów, jakie ustawodawca wskazał w ramach działań antyterrorystycznych.

We wskazanej ustawie przyznano szereg kompetencji wykraczających poza zakres zwykłych czynności rozpoznawczych dla podmiotów trudniących się zapobieganiem aktów terrorystycznych. Takie prawa przyznano m.in. Szefowi

¹ Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 roku o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. Poz. 904 z późn. zm.).

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jako właściwemu w zakresie zapobiegania działań terrorystycznych.

Niezależnie od obywatelstwa polskiego na mocy art. 37 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., każdy kto znajduje się pod władzą RP korzysta z wolności i praw w niej zapewnionych, a wyjątki od powyższego względem cudzoziemców mogą być wskazywane jedynie w ustawie².

Zgodnie z treścią zawartą w artykule 9 ustawy o działaniach antyterrorystycznych Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może zarządzić czynności inwigilacyjne, względem osób nieposiadających polskiego obywatelstwa, które mogą naruszyć ramy prawa do prywatności przysługującego każdemu człowiekowi.

Mając na względzie regulacje konstytucyjne oparte na godności osoby ludzkiej oraz przepisach ustawy o działaniach antyterrorystycznych istotnym jest określenie wzajemnych relacji między prawem do prywatności, a zapisem dotyczącym niejawnych czynności inwigilacyjnych względem cudzoziemców na mocy art. 9 tejże ustawy.

II. Prawo do prywatności

Prawo do prywatności nie zostało bezpośrednio zdefiniowane, ani zapisane w polskiej ustawie zasadniczej z 1997 r. Jego istnienie i funkcjonowanie w polskim systemie prawnym jest wynikiem konstytucyjnego zapisu dotyczącego godności osoby ludzkiej³, czyli godności osobowej⁴. Samo pojęcie godności jest uznawane jako swoista wartość przysługująca każdemu człowiekowi w ramach podstawowej zasady prawa. Posiada ona normatywny charakter⁵, przy czym jest ona nienaruszalną wartością⁶. Istota prawa do prywatności jest bezpośrednio związana z szeregiem elementów, które towarzyszą życiu człowieka na tle różnych dziedzin badawczych. Jak wskazuje M. Chrabonszczewski zagadnieniem tym zajmuje się zarówno filozofia, prawo, psychologia, czy etyka⁷.

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

³ A. Żygadło, *Wylączenie tajemnicy bankowej a prawo do prywatności*, Warszawa 2011, s. 37.

⁴ A. Niżnik-Mucha, *Zakaz naruszania istoty konstytucyjnych wolności i praw w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2014, s. 50.

⁵ D. Dörre-Nowak, *Ochrona godności i innych dóbr osobistych pracownika*, Warszawa 2005, s. 3-4.

⁶ E. Picker, *Godność człowieka a życie ludzkie*, tłum. J. Merecki, Warszawa 2007, s. 9.

⁷ M. Chrabonszczewski, *Prywatność. Teoria i Praktyka*, Warszawa 2012, s. 19.

Prywatność pomimo braku jej konkretnego wskazania w ramach art. 23 k.c.⁸ uważana jest, jako forma realizacji przysługujących jednostce dóbr osobistych⁹. Jak podkreśla Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 maja 2017 r. prywatność będzie wynikiem istnienia regulacji nie tylko w przepisach Kodeksu Cywilnego, ale także w art. 42 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁰. Zgodnie z treścią art. 42 Konstytucji RP „Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym.”

Mając na względzie trzon przedmiotowego prawa, jakim jest godność osoby ludzkiej należy podkreślić, iż jego uznanie jako jednego z najistotniejszych implikacji godności statuuje je na jednym poziomie z najważniejszymi prawami człowieka. Istotnym w podanej materii jest pogląd wyrażony przez R. Kopera, iż mimo stałych modyfikacji względem obszaru oddziaływania prawa do prywatności na życie człowieka, jego charakter pozostaje niezmienny¹¹.

Prawo do prywatności jest autonomicznym uprawnieniem przysługującym każdej osobie. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 26 maja 2017 r. prawo do prywatności jest należne dla każdego człowieka. Prawo to jest indywidualne i ukierunkowane na ochronę prywatnych obszarów życia danej osoby. W związku z podanym, każda osoba ma uprawnienie do podejmowania decyzji związanych z jej prywatnością¹². Jednocześnie, należy wskazać, że osoba, której dotyczą dane informacje, czy obszar strefy leżącej w ramach jej prywatności ma pierwszeństwo do rozporządzania wskazanym elementem jej życia¹³.

Należy zaznaczyć, iż kwestia ochrony prawa do prywatności nie może być ograniczona do skonkretyzowanych przypadków. Elementy składające się na prywatności są od siebie niezależne i odrębne przez co nie jest możliwym dokonanie konkretnego wyszczególnienia wszystkich form składających się na katalog prawa do prywatności¹⁴.

Słusznie wskazuje J. Sobczak, iż w tendencji orzecznictwa sądów polskich istnieje zamysł dotyczący ograniczenia ingerencji organów państwowych w zakres

⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, (Dz. U. 1964, nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

⁹ K. Michałowska, *Prawo do życia rodzinnego na tle ogólnie pojmowanej prywatności jednostki*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” (2013), nr 911, s. 53.

¹⁰ Wyrok SN z 26 maja 2017 r., (I CSK 557/15), LEX nr 2312038.

¹¹ R. Koper, *Jawność rozprawy głównej a ochrona prawa do prywatności w procesie karnym*, Warszawa 2010, s. 89.

¹² Wyrok SN z 26 maja 2017 r., (I CSK 557/15), LEX nr 2312038.

¹³ Wyrok SA w Białymstoku z 13 września 2017 r., (I Aca 236/17), LEX nr 2390599.

¹⁴ J. Uliasz, *Prawo do prywatności osób pełniących funkcje publiczne*, „Samorząd Terytorialny” (2013), nr 3, s. 51-62.

przedmiotowy sfery prywatności, mimo faktycznego występowania po stronie państwa obowiązku ochrony w ramach dokonanego naruszenia tegoż prawa¹⁵.

III. Działania antyterrorystyczne

W ramach analizy pojęcia działań antyterrorystycznych należy w pierwszej kolejności dokonać próby zdefiniowania, na gruncie obowiązujących przepisów oraz doktryny, treści składającej się na termin „terroryzm”. Zakreślenie skonkretyzowanych granic względem analizowanego pojęcia jest zadaniem przysparzającym trudności, w dużej mierze wynikających ze stale występujących zmian w samej działalności terrorystycznej¹⁶. Niniejszy termin zaliczyć można do swoistej formy czynności przestępczych, których profilem działania jest motywacja ukierunkowana na zniszczenie społeczno-państwowego ładu¹⁷. Zakres przedmiotowy terroryzmu obejmuje szereg elementów, takich jak: przemoc, przemoc z groźbą jej użycia wraz z wykorzystywaniem jej w sposób powtarzalny i usystematyzowany, zamiar, oddziaływanie na zachowania ludzi¹⁸. Wspólnym mianownikiem składającym się na ramy pojęcia „działania terrorystycznego” jest przemoc motywowana celem politycznym. Terroryzm określany jest również mianem zbrodni ślepej, tj. nieskierowanej bezpośrednio w skonkretyzowane osoby, ale uderzającej w akcydentalne jednostki¹⁹.

Mając na względzie analizę pojęcia terroryzm istotnym jest wskazanie przykładowych typów tegoż działania, m.in. terroryzm państwowy (działanie władz względem obywateli), terroryzm antypaństwowy (działanie osób trzecich, często w formie grup, mające na celu wpływ na ład i strukturę państwa); terroryzm polityczny (przy uwzględnieniu motywacji politycznej), terroryzm niepolityczny (mający w swych ramach terroryzm kryminalny i patologiczny)²⁰.

W polskim ustawodawstwie wprowadzono szczegółowe regulacje dotyczące postępowania w zakresie przeciwdziałaniu terroryzmowi. Zgodnie z treścią

¹⁵ J. Sobczak, *Prawo do wizerunku, prywatności i godności wobec wolności słowa*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska sectio K- Politologia” (2008), Vol. 15, nr 1, s. 82.

¹⁶ K. Wiak, *Definicja terroryzmu- cechy charakterystyczne i kwestie sporne* (w:) *Środki przeciwdziałania terroryzmowi w prawie karnym*, red. Ł. Czebotar, S. Hypś, K. Wiak, Lublin 2016, s. 13.

¹⁷ K. Jałoszyński, *Podsystem antyterrorystyczny systemu bezpieczeństwa państwa* (w:) *Bezpieczeństwo państwa a zagrożenie terroryzmem. Instytucje państwa wobec zagrożenia terroryzmem*, red. K. Jałoszyński, T. Aleksandrowicz, K. Wiciak, Szczytno 2016, s. 56.

¹⁸ K. Wiak, *Prawnokarne środki przeciwdziałania terroryzmowi*, Lublin 2009, s. 47-51.

¹⁹ T. Aleksandrowicz, *Terroryzm międzynarodowy*, Warszawa 2008, s. 21.

²⁰ I. Resztak, *Zjawisko terroryzmu*, „Prokuratura i Prawo” (2012), nr 7-8, s. 157.

zawartą w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o *działaniach antyterrorystycznych* działaniem antyterrorystycznym jest forma zachowań podjętych przez organy administracji publicznej mającej na celu zapobieganie zdarzeń posiadających zabarwienie terrorystyczne. Jest to także przygotowanie, w ramach uprzednio opracowanych planów, do przejęcia kontroli nad działaniami terrorystycznymi; forma reakcji oraz eliminacja skutków w ramach wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym.

W obszarze realizacji działań antyterrorystycznych wyróżnia się, cztery etapy tychże czynności, tj. zapobiegania, przygotowania, reagowania oraz odtwarzania²¹. W ostatnich latach pojawiła się tendencja do rozróżniania działań antyterrorystycznych. Działania zapobiegające terroryzmowi mogą przybrać zachowania defensywne, bądź ofensywne. Wskazane typy zostały ustalone przy wzięciu pod uwagę form zachowań podejmowanych przez wyspecjalizowane służby. W zależności od istoty podejmowanych praktyk wyróżnia się działalność kontrterrorystyczną (ofensywa) oraz działalność antyterrorystyczną (defensywa)²². Dokonując analizy przedmiotowego zagadnienia warto sprecyzować pojęcia antyterroryzm oraz kontrterroryzm. Antyterroryzm to procedury ochronne, których punktem docelowym jest stworzenie najmniejszego stopnia zagrożenia terrorystycznego. Zdaniem R. Borkowskiego takie działania będą skupione na prewencji²³. Defensywność czynności, podejmowanych przez wykwalifikowane jednostki, w dużej mierze polega na zachowaniach związanych z uzyskiwaniem, analizowaniem, zbieraniem i wykorzystywaniem informacji²⁴. W ramy kontrterroryzmu wpisywać się będzie aktywne, realnie podejmowane czynności celem zminimalizowania aktu terrorystycznego²⁵. Ofensywa zachowań w ramach zwalczania terroryzmu może polegać na: wykluczeniu podmiotów związanych z działalnością terrorystyczną, ratowaniu zakładników, czy pojmowaniu osób posądzonych o działania terrorystyczne²⁶.

²¹ J. Stelmach, *System antyterrorystyczny Rzeczypospolitej Polskiej w obliczu zagrożenia współczesnym terroryzmem* „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” (2017), nr 2, s. 23.

²² K. Jałoszyński, *Realizacja działań kontrterrorystycznych przez Policję zgodnie z ustawą o działaniach antyterrorystycznych* (w:) *Kontrterroryzm siły specjalne, wydarzenia w 2016 roku*, K. Jałoszyński, W. Zubrzycki, J. Jabłoński, Szczytno 2016, s. 9.

²³ R. Borkowski, *Kontrterroryzm i antyterroryzm (aspekty teoretyczne i praktyczne)*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” (2016), nr 3, s. 45.

²⁴ P. Tomaszewski, *Polskie jednostki policyjne do walki z terroryzmem*, „Historia i Polityka” (2012), nr 8, s. 143-144.

²⁵ R. Borkowski, *Kontrterroryzm...s. 46.*

²⁶ P. Tomaszewski, *Polskie...*, s. 143-144.

IV. Szef agencji bezpieczeństwa wewnętrznego

Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o *działaniach antyterrorystycznych* ustalono, iż właściwym w zakresie działań mających na celu zapobieganie aktów terrorystycznych jest Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Ustawa w granicach działalności związanej z zapobieganiem terroryzmowi przyznaje dodatkowe kompetencje Szefowi ABW, celem skutecznego wykonywania nałożonych na niego obowiązków.

Istotną w analizie niniejszego tematu jest próba określenia pozycji Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Organ ten jest uznawany, jako osoba, która zajmuje stanowisko ministra (na mocy art. 5 § 2 pkt 4 k.p.a.)²⁷. W związku z podanym, mając na względzie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, tj. 127 § 3 k.p.a. od jego decyzji przysługuje jedynie wniosek o ponowne rozpatrzenie²⁸, jednakże nie wyklucza to kontroli przez sąd administracyjny²⁹.

Szef ABW jest centralnym organem administracji rządowej, podlegającym bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów. Działalność Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie czynności zmierzających do zapobiegania terroryzmowi została wskazana także w art. 5 ust. 1 punkcie a ustawy z 24 maja 2002 r. o *Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu*, jako jedno z podstawowych zadań ABW³⁰.

Jak wskazuje M. Piotrak działalność szefa ABW względem aktów terroryzmu została uregulowana w trzech odrębnych ustawach, tj. ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o *Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu*, ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o *zarządzaniu kryzysowym*³¹ oraz ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o *działaniach antyterrorystycznych*. Mając na względzie powyższe wskazane ustawy Szef ABW posiada nadrzędną pozycję względem czynności związanych z prewencją przed terroryzmem. Wszelkie organy związane z działaniami w administracji publicznej, tj. także posiadacze i właściciele obiektów administracji publicznej na zasadzie współpracy są obowiązane informować szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o niebezpieczeństwie mającym

²⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2017, poz. 1257 z późn. zm.).

²⁸ Wyrok NSA z 23 czerwca 2010 r., (I OSK 35/10), LEX nr 595351.

²⁹ Wyrok NSA z 20 lutego 2014 r., (I OSK 2775/12), LEX nr 1494723.

³⁰ Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. 2017, poz. 1920 z późn. zm.).

³¹ Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2013, poz. 1166 z późn. zm.).

cechy terroryzmu przy uwzględnieniu zagrożenia dla bezpieczeństwa kraju³². Zdaniem Ł. Lizis dzięki nadrzędnej pozycji Szefa ABW nie dojdzie w analizowanym zakresie do sporów kompetencyjnych³³.

Przechodząc do analizy kompetencji Szefa ABW w przedmiocie działalności antyterrorystycznej na potrzeby niniejszego opracowania należy wskazać art. 3 ustawy o *działaniach antyterrorystycznych*, w którym to wskazano, iż Szef ABW odpowiada za zapobieganie terroryzmowi. Mając na względzie powyższy przepis to na osobie Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego spoczywa odpowiedzialność za odpowiednie działanie mające na celu powstrzymanie aktów terrorystycznych. Jak wskazuje M. Gabriel-Węglowski z zapisów zawartych w analizowanym przepisie nie można naznaczać pierwszeństwa przy działalności antyterrorystycznej dla Szefa ABW względem innych służb bezpieczeństwa, mimo zapisu przez ustawodawcę pewnych specjalnych kompetencji na tle analizowanej ustawy dla tegoż organu³⁴.

Nadto, ustawodawca przyznaje temu organowi specjalne kompetencje mające na celu zapobieganie aktom terrorystycznym. Istotnym w podanym zakresie jest regulacja zawarta w art. 9 ustawy o *działaniach antyterrorystycznych* względem decyzyjności Szefa ABW przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych w stosunku do cudzoziemców. Zdaniem A. Taracha skoncentrowanie kompetencji koordynacyjnych w stosunku do jednego podmiotu jest warunkiem skuteczności realizacji zadań powierzonych w ustawie o działaniach antyterrorystycznych, przy czym nie powoduje to jednak dowolności działania³⁵.

VI Cudzoziemcy

Mając na względzie analizę art. 9 ustawy o *działaniach antyterrorystycznych* należy wskazać, jak na tle obowiązujących przepisów prawa rozumiane jest pojęcie cudzoziemca.

³² M. Piotrak, *Rola i zadania szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zarządzaniu kryzysowym i ochronie infrastruktury krytycznej*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” (2016), nr 15, s. 66-67.

³³ Ł. Lizis, *Selektywny komentarz do tzw. ustawy antyterrorystycznej*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” (2016), nr 2, s. 54.

³⁴ M. Gabriel-Węglowski, *Działania antyterrorystyczne. Komentarz*, Warszawa 2018, s. 62-63.

³⁵ A. Taracha, *Nowe regulacje dotyczące czynności operacyjno-rozpoznawczych zawarte w Ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych*, (w:) *Pozyskiwanie informacji w walce z terroryzmem*, red. P. Herbowski, D. Słapczyńska, D. Jagiełło Warszawa 2017, s. 10, 18.

Zgodnie z art. 2 ustawy *o cudzoziemcach*, cudzoziemcem określa się osobę, która nie ma obywatelstwa polskiego³⁶. Zdaniem J. Jagielskiego przy uwzględnieniu powyższej definicji, status cudzoziemca posiada jedynie osoba fizyczna. Takie twierdzenie uzasadnione jest cechą przypisaną osobie fizycznej w postaci możliwości posiadania obywatelstwa³⁷.

Zgodnie z przyjętą tendencją doktrynalną cudzoziemcem jest zarówno osoba będąca obywatelem innego państwa, osoba nieposiadająca obywatelstwa oraz osoba, która nie ma określonego obywatelstwa. W tym miejscu należy także wskazać, iż osoba będąca obywatelem Polski oraz posiadająca także inne obywatelstwo jest uznawana w tym wypadku jako obywatel Polski³⁸.

Różnicą wynikającą z posiadania obywatelstwa, a posiadania statusu cudzoziemca w zakresie pozycji danego podmiotu w państwie jest funkcjonowanie szeregu hipotez dotyczących praw oraz obowiązków. Poprzez występowania tych obwarowań pojawia się swoista partycypacja w funkcjonowaniu państwa. Przy braku statusu obywatela występuje zależność w ramach działań prywatnoprawnych³⁹.

VI. Niejawne prowadzenie działań wobec cudzoziemców

Zgodnie z treścią zawartą w art. 9 ustawy *o działaniach antyterrorystycznych* mając na celu rozpoznanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może zarządzić prowadzenie niejawnych czynności na okres 3 miesięcy wobec cudzoziemcy w razie zaistnienia obawy, co do prowadzenia przez niego działań terrorystycznych. Ustawodawca wymienia szereg czynności, które mogą zostać zarządzone na rzecz osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego, są to: uzyskiwanie i utrwalanie treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych; uzyskiwanie i utrwalanie obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne; uzyskiwanie i utrwalanie

³⁶ Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. 2013, poz. 1650 z późn. zm.).

³⁷ J. Jagielski, *Kilka uwag o polskim prawie o cudzoziemcach na obecnym etapie*, „Białostockie Studia Prawnicze” (2007), z. 2, s. 111.

³⁸ A. Krakąła, *Pojęcie cudzoziemca i ogólna charakterystyka unormowań dotyczących jego statusu*, (w:) *administracyjne materialne. Pojęcia, instytucje, Prawo, zasady*, red. Z. Duniewska, B. Jaworska-Dębska, M. Stahl, Warszawa 2014, s. 67.

³⁹ M. Kumela-Romańska, *Administracyjnoprawny status cudzoziemca w Polsce*, Warszawa 2017, s. 41.

treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej; uzyskiwanie i utrwalanie danych zawartych na informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych; uzyskiwanie dostępu i kontrolę zawartości przesyłek. Co więcej, ustawa nakłada, na podmioty trudniące się działalnością telekomunikacyjną, pocztową, czy usługodawcą usług droga elektroniczną oraz obowiązku stworzenia odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych nieodpłatnie.

Mając na względzie powyższe czynności zarządzane w trybie wskazanego artykułu zbiorczo określa się je jako działania operacyjno-rozpoznawcze. Na skutek tej regulacji Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego posiada swego rodzaju wyłączną kompetencję do decydowania w zakresie stosowania czynności inwigilacyjnych wobec cudzoziemców. Warto wskazać, iż nie jest wymagana zgoda dodatkowych podmiotów, aby je stosować. Zdaniem P. K. Marszałka analizowana regulacja dokonuje podziału ludności na podstawie przynależności obywatelstwa. W związku z powyższym wyróżnia ona dwa typy osób będących na terenie Rzeczypospolitej, tj. cudzoziemców oraz obywateli⁴⁰.

W tym miejscu należy podkreślić fakt, iż analizowana ustawa nie znajduje regulacji dotyczących dokonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych z art. 9 względem obywatela polskiego⁴¹.

Jak zostało wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy o działaniach antyterrorystycznych Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w wykonywaniu swych ustawowych zadań, ma obowiązek informować Ministra-Koordynatora Służb Specjalnych, o ile został on powołany oraz Prokuratora Generalnego. W przytoczonym uzasadnieniu projektodawca powołuje się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 r.⁴², iż w wyjątkowych okolicznościach istnieje możliwość zapisu w ustawie ograniczeń w związku z art. 37 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Podkreślono także, że wskazane czynności muszą być zgodne ze standardami państwowymi⁴³.

W trakcie analizy treści artykułu 9 ustawy o działaniach antyterrorystycznych, na tle ogólnie pojmowanego prawa do prywatności, pojawia się dylemat dotyczący dopuszczalności stosowania takich działań wobec cudzoziemców.

⁴⁰ Tamże, s. 41.

⁴¹ M. Gabriel-Węglowski, *Działania...*, s. 76.

⁴² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 r., (sygn. K 23/11), (Dz. U. poz. 1055).

⁴³ Projekt ustawy o działaniach antyterrorystycznych oraz zmianie niektórych innych ustaw z projektami aktów wykonawczych z 16 maja 2016 r. (Druk nr 516) <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/9CCA65458151278AC1257FB50049D701/%24File/516.pdf> (dostęp 1 maja 2018 r.)

Podkreślenia wymaga fakt, iż wprowadzając niniejszy artykuł została dokonana historyczna zmiana polegająca na wyłączeniu sądu z decydowania o stosowaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych na rzecz Szefa ABW⁴⁴. Takim zarządzeniem Szefa ABW możliwe jest objęcie każdorazowo jedynie jednej osoby⁴⁵.

Pomimo faktu, iż czynności inwigilacyjne z art. 9 ustawy o działaniach antyterrorystycznych w sposób znaczący wkraczają w zakres prawa do prywatności, to jednak nie są one kontrolowane przez sąd. Zgodnie z analizowaną ustawą nie pojawia się obowiązek stosowania dodatkowej zasady, tj. proporcjonalności. Same elementy, składające się na możliwość stosowania czynności inwigilacyjnych wobec cudzoziemców, ograniczają się do celu podjęcia czynności operacyjno-rozpoznawczych (biorąc pod uwagę rozpoznanie, zapobieganie, zwalczanie działań terrorystycznych) oraz obawy występującego zagrożenia przy wzięciu pod uwagę działań danej osoby. Co więcej, nie zostało także określone w jakim stopniu, i na czym analiza zagrożeń powinna być ona oparta⁴⁶.

Rzecznik Praw Obywatelskich w swym wniosku do Trybunału Konstytucyjnego sformułował tezę, iż art. 9 ust. 1 ustawy o *działaniach antyterrorystycznych* jest niezgodny z Konstytucją. Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich dopuszczenie do stosowania niejawnych czynności wobec cudzoziemców w sposób znaczny i nieuzasadniony dzieli sytuację prawną obywateli Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemców. Ponadto, we wniosku wskazano także, iż brak kontroli (uprzedniej, jak i następczej) winien być traktowany jako naruszenie zasady demokratycznego państwa prawa. Istotnym w analizie zależności prawa do prywatności, a czynności podejmowanych na podstawie art. 9 ustawy o działaniach antyterrorystycznych jest twierdzenie RPO, iż godząc się na naruszenie prawa do prywatności u poszczególnych podmiotów, powinna być przyznana również odpowiednia ochrona⁴⁷.

Jak zostało wskazane w pierwszej części artykułu samo prawo do prywatności nie posiada jasnych granic. Wymaga podkreślenia także fakt, iż prywatność i jej ochrona nie ma bezwarunkowego charakteru i może podlegać ograniczeniom⁴⁸.

⁴⁴ A. Taracha, *Nowe...*, s. 15-16.

⁴⁵ M. Gabriel-Węglowski, *Działania...*, s. 77.

⁴⁶ A. Sławińska, *Szczególne regulacje dotyczące prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach -przestępstw o charakterze terrorystycznym- wybrane zagadnienia*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” (2016), nr 3, s. 67-68.

⁴⁷ Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich z 11 lipca 2016 r. w sprawie ustawy o działaniach antyterrorystycznych. <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Wniosek%20do%20TK%20w%20sprawie%20ustawy%20antyterrorystycznej%2011%20lipca%202016.pdf> (dostęp 05.05.2018 r.)

⁴⁸ D. Fleszer, *Godność i prywatność osoby w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, „Roczniki Administracji i Prawa” (2015), T. XV, z. 1, s. 26.

W związku z pozostawianiem pod władzą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej pojawia się hipoteza, iż każda osoba ma zagwarantowaną prawnie prywatność, która jest wynikiem godności osoby ludzkiej. Nie mniej jednak, dokonując analizy wskazanego zagadnienia nie można nie odnieść się do regulacji zawartej w art. 37 ust. 2 ustawy zasadniczej, gdzie umożliwiono pewnego rodzaju odstępstwa od konstytucyjnej zasady ochrony każdego człowieka. Takie sytuacje mogą występować jedynie, gdy zostaną wprowadzone w drodze ustawy. Tym samym stosowanie możliwych odstępstw powinno być odpowiednio umotywowane.

Zdaniem T. Gardockiej możliwość odstępstwa od ochrony przez państwo prawa do prywatności jest zamiar utrzymania bezpieczeństwa w państwie⁴⁹. Czynności operacyjno-rozpoznawcze stosowane przez szefa ABW względem cudzoziemców z całą pewnością wykraczają poza ramy prawa do prywatności. Powyższe wydaje się być skutkiem zapewnienia odpowiedniej ochrony bezpieczeństwa państwowego, tym samym zostaje wyodrębniona pewnego rodzaju wartość nadrzędna względem samego prawa do prywatności.

VII. Podsumowanie

Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego ustawy o *działaniach antyterrorystycznych* z całą pewnością, w pewnym stopniu, uregulowało zakres, procedurę działania oraz kompetencje poszczególnych organów państwowych powołanych do sprawowania czynności mających, na celu zwalczanie i przeciwdziałanie terroryzmowi. Jest to pierwsza tego typu kompleksowa regulacja dotycząca postępowania w przedmiocie działań antyterrorystycznych.

W związku z tym, iż postępowanie w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi jest szczególnego rodzaju działalnością organów państwowych, szereg przepisów zawartych w niniejszej ustawie w dużym stopniu oddziałuje bezpośrednio na konstytucyjne prawa, w tym będącego częścią tegoż opracowania prawa do prywatności. Analizowany przepis, odnoszący się do postępowania inwigilacyjnego wobec cudzoziemców, w znacznym stopniu przekracza granice prawa do prywatności. Powyższe unormowania są jednak podyktowane nadrzędnością interesu społecznego, tj. bezpieczeństwa państwa, nad interesem jednostki, w tym wypadku cudzoziemców.

⁴⁹ T. Gardocka, *Ustawa antyterrorystyczna a wolności konstytucyjne*, (w:) *Pozyskiwanie informacji w walce z terroryzmem*, red. P. Herbowski, D. Słapczyńska, D. Jagiełło, Warszawa 2017, s. 85.

Bibliografia

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2017, poz. 1257 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, (Dz. U. 1964, nr 16, poz. 93, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. 2017, poz. 1920 z późn. zm.).
- z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2013, poz. 1166 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. 2013, poz. 1650 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. 2018, poz. 452 z późn. zm.).

Orzecznictwo

- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 r., (sygn. K 23/11), (Dz. U. poz. 1055).
- Wyrok NSA z 23 czerwca 2010 r., (I OSK 35/10), LEX nr 595351.
- Wyrok NSA z 20 lutego 2014 r., (I OSK 2775/12), LEX nr 1494723.
- Wyrok SN z 26 maja 2017 r., (I CSK 557/15), LEX nr 2312038.
- Wyrok SA w Białymstoku z 13 września 2017 r., (I Aca 236/17), LEX nr 2390599.

Literatura

- Aleksandrowicz T., *Terroryzm międzynarodowy*, Warszawa 2008.
- Borkowski R., *Kontrterroryzm i antyterroryzm (aspekty teoretyczne i praktyczne)*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” (2016), nr 3.
- Chrabonszczewski M., *Prywatność. Teoria i Praktyka*, Warszawa 2012.
- Dörre-Nowak D., *Ochrona godności i innych dóbr osobistych pracownika*, Warszawa 2005.
- Fleszer D., *Godność i prywatność osoby w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, „Roczniki Administracji i Prawa” (2015), T. XV, z. 1.
- Gabriel-Węglowski M., *Działania antyterrorystyczne. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Gardocka T., *Ustawa antyterrorystyczna a wolności konstytucyjne*, (w:) *Pozyskiwanie informacji w walce z terroryzmem*, red. Herbowski P., Słapczyńska D., Jagiełło D., Warszawa 2017.
- Jagielski J., *Kilka uwag o polskim prawie o cudzoziemcach na obecnym etapie*, „Białostockie Studia Prawnicze” (2007), z. 2.

- Jałoszyński K., *Podsystem antyterrorystyczny systemu bezpieczeństwa państwa* (w:) *Bezpieczeństwo państwa a zagrożenie terroryzmem. Instytucje państwa wobec zagrożenia terroryzmem*, red. Jałoszyński K., Aleksandrowicz T., Wiciak K., Szczytno 2016.
- Jałoszyński K., *Realizacja działań kontrterrorystycznych przez Policję zgodnie z ustawą o działaniach antyterrorystycznych* (w:) *Kontrterroryzm siły specjalne, wydarzenia w 2016 roku*, Jałoszyński K., Zubrzycki W., Jabłoński J., Szczytno 2016.
- Koper R., *Jawność rozprawy głównej a ochrona prawa do prywatności w procesie karnym*, Warszawa 2010.
- Krakała A., *Pojęcie cudzoziemca i ogólna charakterystyka unormowań dotyczących jego statusu*, (w:) *administracyjne materialne. Pojęcia, instytucje, Prawo, zasady*, red. Duniewska Z., Jaworska-Dębska B., Stahl M., Warszawa 2014.
- Kumela-Romańska M., *Administracyjnoprawny status cudzoziemca w Polsce*, Warszawa 2017.
- Lizis Ł., *Selektywny komentarz do tzw. ustawy antyterrorystycznej*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” (2016), nr 2.
- Michałowska K., *Prawo do życia rodzinnego na tle ogólnie pojmowanej prywatności jednostki*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” (2013), nr 911.
- Niżnik-Mucha A., *Zakaz naruszania istoty konstytucyjnych wolności i praw w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2014.
- Picker E., *Godność człowieka a życie ludzkie*, tłum. Merecki J., Warszawa 2007.
- Piotrak M., *Rola i zadania szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zarządzaniu kryzysowym i ochronie infrastruktury krytycznej*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” (2016), nr 15.
- Resztak I., *Zjawisko terroryzmu*, „Prokuratura i Prawo” (2012), nr 7-8.
- Sławińska A., *Szczególne regulacje dotyczące prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach -przestępstw o charakterze terrorystycznym- wybrane zagadnienia*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” (2016), nr 3.
- Sobczak J., *Prawo do wizerunku, prywatności i godności wobec wolności słowa*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska sectio K- Politologia” (2008), Vol. 15, nr 1.
- Stelmach J., *System antyterrorystyczny Rzeczypospolitej Polskiej w obliczu zagrożenia współczesnym terroryzmem*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” (2017), nr 2.
- Taracha A., *Nowe regulacje dotyczące czynności operacyjno-rozpoznawczych zawarte w Ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych*, (w:) *Pozyskiwanie informacji w walce z terroryzmem*, red. Herbowski P., Słapczyńska D., Jagiełło D., Warszawa 2017.

- Tomaszewski P., *Polskie jednostki policyjne do walki z terroryzmem*, „Historia i Polityka” (2012), nr 8.
- Uliasz J., *Prawo do prywatności osób pełniących funkcje publiczne*, „Samorząd Terytorialny” (2013), nr 3.
- Wiak K., *Definicja terroryzmu- cechy charakterystyczne i kwestie sporne* (w:) *Środki przeciwdziałania terroryzmowi w prawie karnym*, red. Czebotar Ł., Hyps S., Wiak K., Lublin 2016.
- Wiak K., *Prawnokarne środki przeciwdziałania terroryzmowi*, Lublin 2009.
- Żygadło A., *Wylączenie tajemnicy bankowej a prawo do prywatności*, Warszawa 2011.

Źródła internetowe

- Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich z 11 lipca 2016 r. w sprawie ustawy o działaniach antyterrorystycznych. <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Wniosek%20do%20TK%20w%20sprawie%20ustawy%20antyterrorystycznej%2011%20lipca%202016.pdf>.
- Projekt ustawy o działaniach antyterrorystycznych oraz zmianie niektórych innych ustaw z projektami aktów wykonawczych z 16 maja 2016 r. (Druk nr 516). <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/9CCA65458151278AC1257FB-50049D701/%24File/516.pdf>.

Streszczenie

Przedmiotowe opracowanie zajmuje się analizą wzajemnych relacji pomiędzy prawem do prywatności, a normą zawartą w art. 9 ustawy o działaniach antyterrorystycznych. Autorka stawia pytania, w jaki sposób kształtują się wzajemne współzależności pomiędzy konstytucyjnym prawem do prywatności, a czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi stosowanymi wobec cudzoziemców podejrzanych o występowanie po ich stronie ryzyka związanego z działaniami terrorystycznymi.

Analizie poddano zarówno istotę prawa do prywatności, jak i unormowania zawarte bezpośrednio w ustawie o działaniach antyterrorystycznych, w szczególności przepis odnoszący się do czynności wobec cudzoziemców.

SŁOWA KLUCZOWE: prawo do prywatności, inwigilacja cudzoziemców, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Summary

This article concerns on analysing interplay between right to privacy and conterterrorism regulation from article 9 of the act on counter-terrorism activities. The author asks a question how the interactions are moulding in connection with constitutional right to privacy and operational and reconnaissance activities which are used to foreigners

suspected of terrorism. The analysis contains the area right to privacy and the regulations from the act on counter-terrorism activities.

KEY WORDS: right to privacy, surveillance of foreigners, Head of the Internal Security Agency.

Autor

mgr Klaudia Kijańska - absolwentka prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II, aplikant adwokacki. Zainteresowania naukowe: postępowanie karne, ochrona wizerunku. Email: klaudia.kijanska@gmail.com.